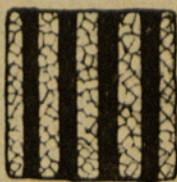
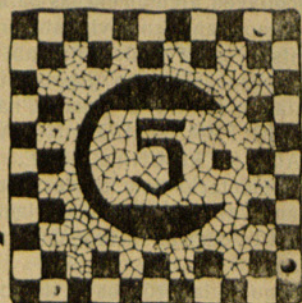

METRALLA

Surt el divendres

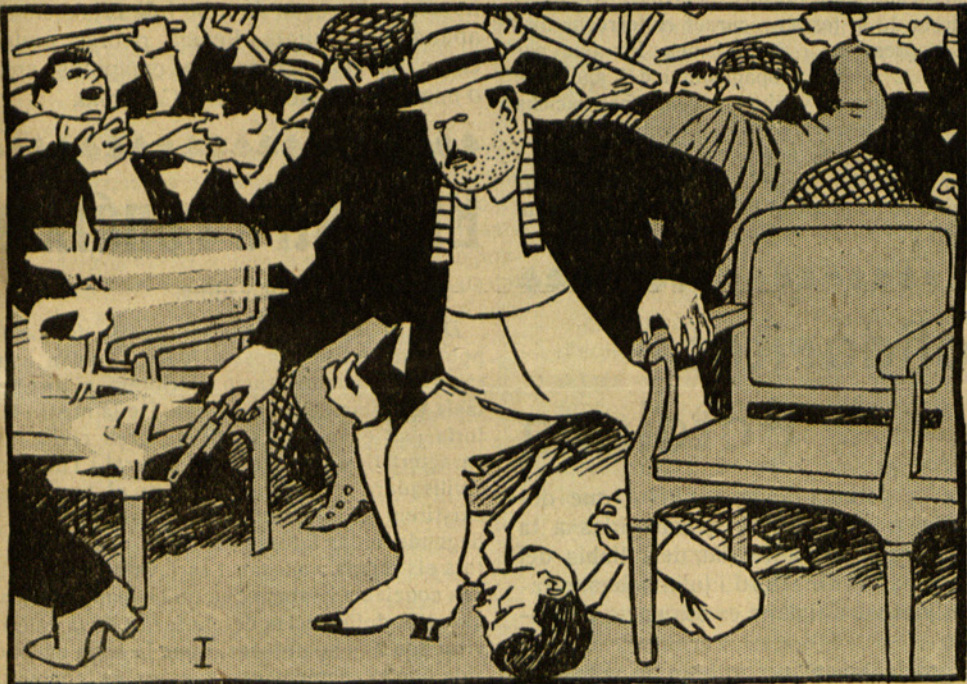

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret i'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar i sentir en matèries relligioses, polítics i socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

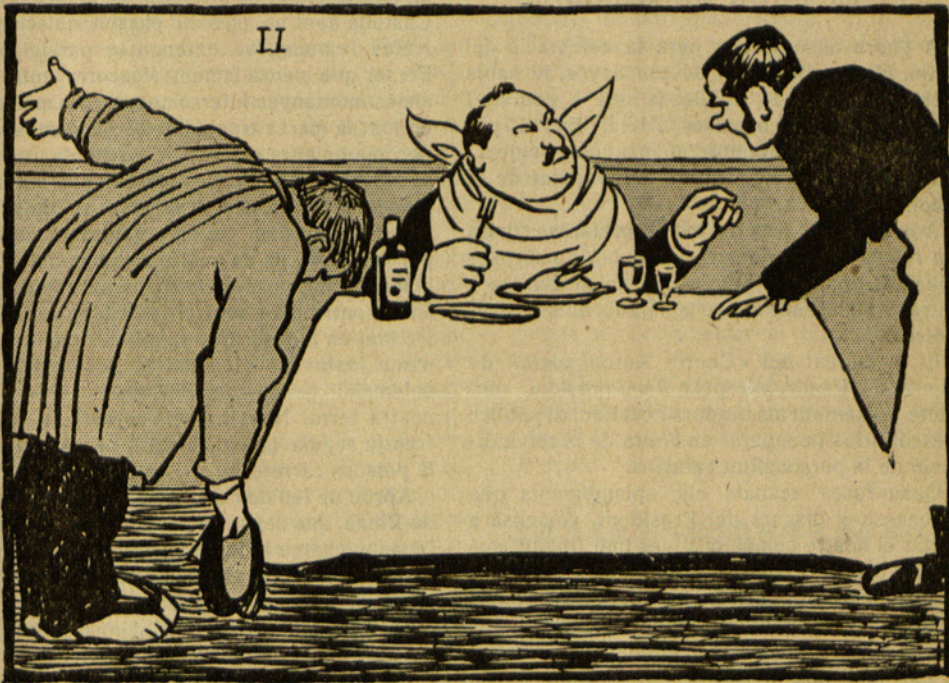
Baix S. Pere, 2 bis, pral.

DELS TREBALLS PUBLICATS EN SERÁN ÚNICAMENT RESPONSABLES ELS SEUS AUTORS

“Metralla,, en campanya.-Per les conques del Ter i del Freser

El mitin del Condal i la mort den Soteras

L'Esclau:—Siñort Aleandro... Dos heridos y un muerto...
Ell:—¿Un muerto? Mozo, trae más champagne.

LA NOSTRA OBRA

No som nosaltres dels que s'acontentan ab fer focs d'encenalls ab entusiasmement pasatgers des-pertats accidentalment en una comarca i per un fi determinat, ab collir flors d'un dia, i pot ser d'un dia d'eleccions. La nostra obra es més feconda. Un dia i un altre dia, no d'avui, sinó desde fa molts anys, havem corregut les diferents comarques de Catalunya predicant al poble català les noves idees enllassades ab la vella tradició catalana, exercint un veritable apostolat qu'ha donat i dona dolcissims fruits. Els radicals, els aixalabrats, els comprometedors (i això ho diem orgullosos porque lo únich qu'hauríam pogut comprometre alguna vegada hauríam sigut pactes vergonyosos i conxorxes infamants), els joves de METRALLA i de la venerable Unió Catalanista al escampar per tots els indrets de Catalunya la llevor maravellosa del Nacionalisme no havem fet fins avui altre cosa que preparar el terror per que altres vestintse ab el sant nom de la Patria, poguessen collir abundantíssims fruits i ostentar honrosíssimes representacions, sens perjudici de censurar i despreciar després a n'aquells mateixos radicals, aixalabrats i comprometedors, qu'havíam organitzat al poble per la victòria i havíam realitzat els primers i més costosos esforços.

No obstant, no ens repenem pas de la nostra obra. Sabem ben bé que'l poble no es encare prou capacitat per determinades accions i no extranyem qu'hagi succehit ab el catalanisme lo qu'ha passat a totes les agrupacions i col·lectivitats humanes; els uns, els bons, els exaltats, sostenen la lluita i fan tota mena de sacrificis, deixant a cada poble un desengany i a cada comarca una il·lusió, mentres els altres, els neutres,

Ell:—Ya lo sabes, á las once y media pim, pam, pum, y después dices que eran dos que entraron... etc., etc., veremos si te portas bien, del contrario te reviento.
El criat:—Siñort, su voluntad será cumplida.

els panxa-contents, la gent d'ordre, els burgesos, sense lluitar un sol moment son els qui s'aprofitan de la victòria.

Per això no'ns repenem de la nostra obra i per això, tant prompte havem pogut l'havem recomensada ab més coratge i ab més fermesa que mai. Ni desengany, ni desilusions, ni ingràtituds de cap mena poden aturarnos. Fills del poble i del treball com som, en el poble treballador confiem principalment, d'un manera essencialíssima, per la redempció de Catalunya. No hi fa res que'ns diguin exaltats, comprometedors o caps calents: SENSE AQUEIXES EXALTACIONS I AQUETS RADICALISMES NO HI HAURIA HAGUT UN 25 DE NOVEMBRE I SENSE AQUELLA NIT QUE CAP CATALÀ POT NI DEU ESBORRAR DE SA MEMORIA, els mateixos que'ns censuran no hauríam pogut veure quaranta diputats i tretze senadors solidaris en els cossos legislatius del Estat espanyol.

Aqueixes consideracions ens feíam, mentres el tren ens portaba ab la velocitat propia dels carrils d'Espanya, cap a Ripoll i la vall de Ribas, bressol de la nacionalitat catalana.

Arribada a Ripoll.—Entusiasmisme.

Al deturarse'l tren a l'estació de Ripoll un nombrós estol de nacionalistes d'aquella vila ens esperaba ab els brassos oberts. En els seus rostres s'hi veien les senyals del entusiasme que senten per la santa causa de Catalunya. Ens dirigirem cap a Campdevàrol, rebent per tot el camí probes d'afecte i de sà entusiasme, que demostra les fonses arrels qu'han deixat en aquelles comarques les doctrines de la Unió Catalanista i les simpaties qu'arreu ens ha des-

pertat la nostra campanya en defensa del drets de la terra.

A Campdevánol

També allíns esperaban un bon nombre de companys; estrenyem afectuosament les mans. El local del Cassino estava ja preparat per celebrarhi el mitin, que comensà a dos quarts de dotze i ab la sala plena de gom a gom per un públic compost exclusivament d'obres de les fàbriques d'aquell terme i de pagesos, qu'escollaven atentament les paraules dels oradors demostrant ben sovint ab sorollosos aplaudiments la seva conformitat ab les idees que s'els exposaban, sense que ningú prengués la paraula en contra a pesar d'haver anunciat, COM HO FEM SEMPRE NOSALTRES QUE HI HAURIA TRIBUNA LLIURE.

La presentació dels oradors, la feu el nostre company Casals, de Ripoll, parlant després d'ell els nostres amichs Vives, Quintana, Llangort i Danyans.

Com que a la tarde havia de donarse un altre mitin a Ripoll, no pogueren els oradors extendres com hauria sigut el seu desitx i especialment en lo que fa referència a la qüestió obrera; i per això, ab veritable afany de satisfer la llegítima curiositat dels habitants d'aquell poble, prometerem tornarhi un altre dia, idea que sigué rebuda ab entussiasme per tots els presents.

Acabat el mitin, acompanyats dels bons amichs de Ripoll que no s'havien separat un sol moment del costat nostre, a Ripoll tornarem, admirant tot el camí les belleses naturals que's troban a cada pas en aquella encontrada.

El mitin de Ripoll

A l'hora assenyalada pera la celebració del mitin, al grandíol local de can Sayós, hi havia més d'un miler de ripollesos que a peu dret esperaban que comensés l'acte. En el públic predominava també l'element obrer veientshi alguna qu'altre coneguda personalitat de la colonia estiuenca.

A la banda de fora del local, apretantse contra les reixes de les finestres hi havia nombroses colles de dones i criatures que no atrevintse a entrar volian sentir també la paraula dels nostres amichs.

El President del «Centre Autonomista» de Ripoll En Ramir Mirapeix, que presidia, obri l'acte presentant als oradors i excitant al públic a escoltarlos i cooperar en l'obra de la reivindicació de la personalitat catalana.

Quan foren acabats els aplaudiments que coronaren el discurs del President, comensà a parlar el nostre company Vives que tingué moments inspiradíssims i molt especialment al abogar per la supressió de les quintes i l'establiment del servei militar voluntari. Mentres l'orador ab tóns sentimentals i paraules qu'arribavan al cor feia una descripció realíssima de la «marxa del fill a soldat» per les cares colrades dels homens endurits per el treball i les lluites de la vida que l'escollaban atentament, s'hi veia la emoció que ses paraules produïan. Un espetech d'aplaudiments fou el merescut premi al treball d'en Vives.

Apaibagat ja l'entusiasme, feu ús de la paraula en Primitiu Quintana qui feu un curt parlament en defensa dels fonamentals principis del nacionalisme que també va esser fortament aplaudit.

Grans aplaudiments assenyalaren la presència d'en Pelegrí Llangort a n'el lloch destinat als oradors. El nostre estimat company, ab dicció clara i enérgica, conseguí atrauers ben aviat al públic.

Mentres durà'l seu parlament regnava en la sala un sepulcral silenci. Els grupos abocats a les finestres engrossaven. Homes i dones se portaban els mocadors als ulls pera aixugarshi les llàgrimes, mentres en Llangort anava explicant la seva marxa a terra extranjera després d'uns aconeximents qu'ompliren Barcelona de dol i de... tristesia.

Fou objecte d'una merescuda ovació al rememorar el fet de que'ls catalanistes foren els primers que protestaren de les embarcades de minyons cap a Cuba mentres demanavam que's concedís l'autonomia a les perdudes colonies, i de que més tart, forem també'ls primers en aixecar nostra veu contra'ls martiris de Montjuich, que foren utilitzats més endavant per un vividor anomenat Lerroux pera pescar una acta.

Derreraement, s'aixecà a parlar el nostre estimat amich en Aristides Danyans que tot just acabat el primer paragraf del seu discurs aixecà tempestats d'aplaudiments i alcansà una ovació, que's reproduí ab més força al exposar els fonamentals principis del nacionalisme català en tota sa integritat i puresa tal com els ha sostingut sempre l'«Unió Catalanista». Empro quant arribà al seu punt culminant l'entusiasme del públic i les ovacions xardoroses al orador

fou al fuetejar el nostre amich als burgesos explotadors i sense consciencia que obligan als trevalladors a permanexer onze o dotze hores en locals antihigiénichs faltant a totes les lleis i als més elementals principis d'humanitat. Aqueixos fabricants i aqueixos burgesos, digué en Danyans, podrán dirsen de catalanistes, pero no ho son ni podem creure'ls.

Per donar una prova del entussiasme desperatat per el discurs del nostre estimat company, n'hi ha prou ab fer observar que quan ell deia al públic «Acabaré aviat, perque deveu estar ja cansats», un grupo d'homens del poble ab veu mascle respongueren «Vos deveu estarho de cansat: per nosaltres seguíu endevant, qu'are va bé».

Fora impossible seguir punt per punt els principals arguments del discurs del nostre volgut amich: n'hi ha prou ab dir una vegada més que aixecà tempestats d'aplaudiments al acabarlo i que fou felicitat per molts obrers que no pogueren menys que reconeixer que dintre'l nacionalisme hi caben totes les tendencies.

Donades les gracies per el President als assistents, s'aixecà l'acte que fou ab tota seguretat un dels més importants que ha organitzat i portat a terme el nacionalisme.

Cap a Ribas

Ens despedirem dels bons amichs de Ripoll i a les vuit del vespre emprenguerem el camí cap a Ribas. Son indescriptibles les belleses naturals que s'ofereixen a la vista del passatjer en aquell curt trajecte. La blanca faixa de la carretera, (esquifida com casi totes les del Estat espanyol que las ha fetes de tercer ordre allà aont hi ha més tráfeh i de primer a les planes ermes de Castella aont no més hi passen quiscunes carretes de bous), va extenentse paralelamente al Freser que pausadament s'escorra entre altíssimes montanyes interrompentse no més de tant en tant la marxa tranquila de les seves aigües per una qu'altra resclosa constituída per posar al servei dels homes les forces de la naturalesa, i esdevingudes per desgracia un dels medis qu'en la péssima actual organització serveixen per l'explotació de molts en benefici d'un sol home. La nit, una de les més serenes d'aqueix istiu contribuía a realisar la bellesa del paisatge. De tant en tant, grupos de obrers que tornaban d'una festa ens donaban la bona nit ab el tò solemniat qu'acostuman a ferho la gent de la nostra terra. Nosaltres els corresponíam l'i caruatje seguía amunt, amunt, pausadament, per la polsosa carretera.

Aprop de les deu de la nit arribarem a la vall de Ribas, que sense pecar d'exageració pot ben bé anomenarse la Suissa catalana. Allà tambéns esperaba un bell estol de patricis, entusiastes i abnegats. Ells ens acompanyaren, després de les més carinyoses salutacions, al lloch aont havia de donarse'l mitin qu'era'l Teatre del Taga.

El mitin de Ribas

Tant bon punt aparagueren al escenari'ls oradors foren rebuts, ab un espetech d'aplaudiments pel públic qu'omplenaba'l local.

El nostre benvolgut company Dosta de Ribas, feu la presentació dels nacionalistes barcelonins ab breus i ben raonades frases que l'hi valgueren molts aplaudiments, i acte seguit cedí la presidencia al amich Danyans.

Dirigí la paraula al públic primerament en Primitiu Quintana, qui feu una clara exposició dels més elementals principis del nacionalisme català, essent molt aplaudit.

També merescué repetits aplaudiments el company Vives al parlar del réim tributari i económic que vol establir el catalanisme.

Al anunciarse que feria ús de la paraula en Pelegrí Llangort, el públic l'hi tributà una ovació tant espontánea com entusiasta, ovació que pujà de punt al explicar ab sentides paraules el nostre estimat company les tristesses i amargors del seu exil i la satisfacció produída per el bon aculliment que tingué en aquell poble.

Es d'advertir qu'apesar d'HABERSE OFERT COM SEMPRE TRIBUNA LLIURE no s'aixecà una sola veu en defensa del burgés Lerroux quan en Llangort aludia qu'aquell vividor havia sigut facturat cap a Barcelona per un govern lliberal per dividir al nostre poble, ans al contrari, aqueixes paraules promogueren una xardorosa ovació.

Fortament aplaudit sigué també'l nostre amich Danyans al fer el resúm dels discursos i molt especialment al parlar de les qüestions socials i obreres i de la política en les relacions locals, aludint ab sátira fina i punxanta a determinades persones que a la vall de Ribas han caciquejat i pretenen caciquejar encare, ahir baix la capa del canalajisme, un altre dia fingintse socialistes o republicans i avui fent veurer que son solidaris i nacionalistes.

Al acabarse'l mitin a dos quarts de dotze de la nit, hi hagué una altre ovació xardorosa.

Bons Nacionalistes

Havem de remarcar un fet que demostra fins a quin punt están possehits de les nostres doctrines els fermes nacionalistes de les guilleries. El nostre estimat company Joseph Vila, d'Arbucies, vingué expressament desde dita vila a la de Ripoll per assistir al mitin, fent més de nou hores de camí a peu, atravesant les més feréstegues montanyes de Catalunya.

Un altre correligionari nostre de Ribas en Pep Tomás, amo del Cafè del Freser, donà una prova patent del seu entussiasme per les nostres doctrines, assistint al mitin que's celebrà en un altre establiment i a l'hora que més feina tenia a n'el seu propi.

Resum

Havem fet una bona campanya comptant gaire bé no més qu'ab la nostra escasa força i ab els nostres pobres medis.

Estem contents i més que contents orgullosos del camí fet i aixó'ns anima a empendrel novament anant a altres encontrades de Catalunya i fent una organització potentíssima a cada una de les comarques de nostra terra. El nacionalisme ha d'arrelar al cor de tots els catalans: no més falta donarlo a coneixer. Allà aont hi ha una tradició verament catalana el nacionalisme te fet més de la meitat del camí. Per això nosaltres no pararem fins a haver conseguit que la nostra propaganda arribi als més amagats recons de nostra terra i unes vegades a la Vall de Ribas altres a Camprodon i altres a diferents comarques de Catalunya anirem escampant les nostres doctrines en defensa dels drets de la terra procurant enderrocar tota mena d'opressions i despotismes. Els que per causa de la nostra propaganda i del apoi que puguin donantse se vegin perseguits per cacichs més o menys descarats, tindrán sempre en nosaltres els més decidits defensors.

Ja ho sabeu, donchs, pobles de Catalunya, aont encare no se ha predicat la bona nova, prepareus a sentirnos.

Solidaritat Catalana

Com la paraula del geni altívol que devalla fins a les multituds pera ungirles a la veritat, brollava, l'altre dia, dels llabis del eminent patrici Dr. Martí i Julià aquesta frase: «Solidaritat Catalana es afirmació de Catalunya».

Desgraciadament no tothom ho vol regoneixer aixís. Per molts, casi per tots, Solidaritat Catalana vol dir fruits de l'afirmació i consolidació completa de la nacionalitat catalana; vol dir lo que deu venir després del camí que hagi transcorregut un ver moviment solidari.

I no es aixó; consti que no es aixó. Avans que tot hem de preocuparnos de nosaltres perque es una bogeria volguer donar al próxim lo que encara no es de la possessió propia; avans que tot hem de fer la nostra Catalunya. Quan aquesta sigui feta serà quan podrà sortir de casa per donar als altres la salut que a ella li sobri. Mes avui no succeeix aixís. La nostra terra está mancada de reconfortacions i de vigorisacions, necessita l'acció armónica i colectiva de tots els seus bolls pera esdevenir forta i propicia pera la vida. I aixó se pot conseguir únicament inculcant en l'esprit de tots el seré concepte i la plena consciencia de lo que es SOLIDARITAT.

Fets recents i públics, repetits infinitats de vegades donan la raó a n'aquesta lamentació nostra de lo que li manca encara a Catalunya. Ningú s'atrevirà a negarlos. I devant d'ells, haurán d'esser considerats com uns mals fills de la nostra patria i uns hipócrites butxins de la seva sort, si no son uns equivocats inmereixedors de cap distinció, els que malgrat les llurs demostracions, encara volen fer d'aquest moviment solidari un moviment que s'endugui de la nostra terra totes les energies de que disposa i les porti a altres pera quedar-se ella en la més desesperada postració.

No volem negar la noblesa dels llurs propòsits. Pero haurem de consignar la magni-

tut de la llur equivocació. Deixem de banda aixó de que devem enfortir a Catalunya afirmant la seva personalitat. Diguem no més que'ls que tal camí senyalan a la Solidaritat no lograrian tampoch el fi a que aspiran perque la nostra acció sobre els altres països seria d'un efecte sumament reduit sino completament inútil per quan l'enduriment de l'ànima d'aquells corre parelles ab l'entebiment del nostre. Nosaltres no hem assolit encara la fortaleza precisa per aquestes accions i ells necessitan per desvetllarse una poderositat més gran de la que comunment pot usarse. Estem, donchs, a una distancia molt notable.

Per altre part l'inutilitat de les peticions que'ls nostres diputats pujan fer als polítics de Madrid, es una cosa evidentment demostrada. No es de fora ni per fora per lo que deu existir i accionar la Solidaritat Catalana.

Pendre extensió quan no s'ha engendrat l'esser en la intensitat es proposarse corre pel mon com una cosa morta o com un perfecte Quixot.

Intensitemnos, donchs, i aixís després podem realisar una feconda acció expansiva. Aprofitem aquest redressament dels catalans per ferlos arribar als llurs ulls fins a les altèroses cimes de la veritat i ferlos bategar el cor ab el sentiment de la dignitat propia. Que Solidaritat sigui a Catalunya l'època en que tot un poble torna a la vida.

I per que aixó sigui un fet es precis que'ls homes que gosan de nom i de representació abandonin vanitats i llensin petites pretensions per convertirse en campions ardis d'una creuada de *Cultura Catalana*.

El nostre renàixer

III i últim.

Dret al món, s'encamina l'espirit del nostre poble; aquest es el nostre ideal. Aqueixa aspiració no es una exaltació patriòtera, ni una fantasia megalomànica colectiva. De la nostra historia ens enamora'l sentit de gran civilitat, la característica democrática i lliberal i l'empenta civilisadora que's manifestan en el temps que existirem ab plenitut, i no les noveleries de la llegenda, ni les falses grandeses que arreu, i a tots els temps, suposan l'esclavatge del poble. ens coneixem i sabem que tenim imperfeccions, que les deficiencias del ciutadà i de la colectivitiat son ben nombroses, i que la nova embranzida que'ns empeny cap al esser, es composta casi del tot, d'activitat i energies embrionaries no som, per tant, ni visionaris, ni inconscients. ens sentim ab personalitat propia i per deure per dignitat humana, volem esser, i serem. No pretenem esser millors, ni pitjors, que'ls altres sols aspirem a esser nosaltres mateixos, perque a la civilisació no hi manqui la cooperació de Catalunya i pera que la vida nostra, individual i colectiva, posseeixi la llibertat i plenitut que per dret natural, i ben indiscutible, li pertany. Mes aixó, no volem que sia sols per la volubilitat d'una concessió política; volem que sia per perfeccionament propi, per afirmació social plena de la vida catalana. Es per aixó, que no pensem més que en perfeccionarnos, corregint els defectes, fent desaparèixer les deficiencias i important a Catalunya, per que s'hi nacionalisin, els avenços de tots ordres que constitueixen l'estat present de la civilisació universal. No'n som pas amichs de fantasioses afirmacions inconscients, eixides de l'exaltació de sentiments purament platónichs; el nostre esperit se decanta sempre vers els resultats positius de l'acció formadora, vers les finalitats aconseguides ab completa i conscientia laboració. Heusel aquí el nostre lema: treballar, treballar, treballar; fer, fer, millorar, millorar, millorar. Nosaltres sabem que la funció fa l'orgue, i que si no'l fa el perfecciona donantli gran aptitut. Perque ho sabem i perque es a la nostra sanch esser aixís, el nostre esforç d'ara va dirigit a que'l nostre poble realisi sempre funció social de poble català; aixís, darrera d'aqueix seguit actuar nacional, se manifestará Catalunya cada cop més determinada i potentia en el sentit social.

Som, donchs, afirmatius per positivisme i no perque'l nostre esperit sia donat a les ridícoles exaltacions patriòteres; mes es evident que'l nostre positivisme no es fret i reconcentrat sino entusiastich i efusiu. El poble català pe naturalesa, perque ho porta a les sanchs, i així determinat, apart de les condicions del terror

climatològiques, per una ponderada influència de races, es un poble optimista. No som, donchs, fantasiadors, però som optimistes; el nostre optimisme, però, és l'optimisme de la robustesa de la vida, del psiquisme enforich, de l'individualitat devotíssima de la naturalesa. Els catalans no'n som pas d'esquerps, ni de soruts; som un poble seriós en els afers, però que s'entrega fàcilment a la joia fisiològica. Es el nostre, un poble que canta i riu ab cants de natura i rialles grasses, sense necessitat de baixos estímuls sexuals, ni de beguda. La fretura més grossa de la nostra vida, és la naturalesa. I això tant a ciutat com a les viles montanyenques, a les que, la bona gent catalana també s'en va a fora, en plena natura volen dir, a practicar el culte a l'alegria de la vida, que tots els catalans tenim per inseparable de la normalitat de la nostra existència.

Concretem la nostra aspiració: convertir Catalunya, tota Catalunya, en ciutat, i això en l'alt sentit social del concepte. Cultura, benestar, facilitats materials de totes menes, volem que arribin a posseir-les tant els habitants dels llogarets de les serralades, com els veïns de la ciutat cosmopolita; volem que la civilització sia una efectivitat arreu del nostre terra i que tant se la trobi a la via luxosa de la ciutat moderna i també; allà als cims més alterosos, mostrant-hi'l positiu avenç del nostre poble; volem llibertat i'l regoneixement del dret a la vida per tots els catalans i que'l nostre poble no estiga mancat d'equitat i justícia social; aspirem a una organització col·lectiva a la que hi s'han efectives la sobirania del individu i dels estaments, perquè per evolució normal se resolguin tots els problemes que'l progrés científic, l'avenç econòmic i les reivindicacions socials vagin plantejant a l'humanitat; afirmem que'l treball ha d'esser regonegut com funció social i que ha de posseir els drets naturals per intervenir en l'actuació col·lectiva; som, per naturalesa i per raons científiques, individualistes associacionistes, perquè es una necessitat del nostre ésser i perquè entenem que'l progrés i la dignitat humana sols posseeixen efectivitat per la sobirania plena del individu, com element organitzat del cos social; volem la major perfecció possible en totes les activitats i funcions socials del nostre poble, ab el fi de que puguin concorre dignament a l'acció internacional pel progrés humà: agricultura, indústria, comerç, belles arts, literatura, ciència, volem que s'han ben esplendentes i de tanta perfecció que la característica catalana sia regoneguda ab prous mèrits per intervenir en l'actuació mundial; volem que al nostre poble i per la seva vida plena, hi esbateguin enlairats sentiments que a la vida universal contribueixin a determinar i desenrotllar pau i amor entre'ls homes; ne tenim una gran prohibició, i per aconseguir-ho no pararem de que Catalunya contribueixi a l'avenç de la civilització; la nostra fórmula definitiva es: *determinar que'l poble català sia element cooperador de la sobirania espiritual del món.*

Ens mouen civilitat i amor: tot per Catalunya. L'èxode de la nostra renaixença arribarà a bon terme. N'estem segurs; hi tenim fé. Res ens apressa, si no es el complir ab la major plenitud el nostre deure. Serem. Treballem per l'avenir... Serán ben ditxosos els qui viuran la vida plena de la nostra Catalunya. També'n som els qui are realisem el gran esforç i també'n serem a les jornades triomfantes, car si les nostres despulles serán ja pols de la terra catalana, el nostre esperit, tot sencer, se trobarà incorporat a l'ànima de la vida plena de la nostra Catalunya!

La civilització catalana té una hermosa tradició de deslliuransa qu'es expressió completa de civilitat i d'humanisme. En els segles de la nostra existència plena, seguint la llei natural, la nostra actuació sortí enfora del terra català. No realisà obra de conquesta; deslliurà pobles sotmesos a opressió, exòtica o indígena, i's fenderà ab ells afavorintlos i l'assoliment de la plenitud del llur ésser nacional.

No es aqueix un exemple a seguir; es una manera d'esser nostra que no volem modificar, perquè es expressió precisa del nostre esperit amorós i lliberal.

En Jaume el Conqueridor deslliurà València dels alarbs i determinà la continuació de l'història normal de les terres valencianes, arribant a la federació de València ab la civilització de la nostra Catalunya.

Germans de València: a vosaltres venim manifestantvos com som. Nosaltres seguirem impertorbables la via que'n ha de conduir a la plenitud del nostre ésser. Ara cal que vosaltres determineu, ab plena llibertat i ab completa consciència, quin es el vostre deure i que, després, ab fermesa i decisió, el seguïu.

Vosaltres direu, si'n's tornarem a trobar.

DOMINGO MARTÍ I JULIA

!!Quin cinisme!!

Uns quants subjectes d'aquells que sols disfrutaven malparlant de Catalunya, subjectes que tenen el cinisme d'anomenarse *liberales, progresivos, demócratas y republicanos revolucionarios* (de guaiaba, com se suposa) i que demostran llur democràcia ajupintse com esclaus enfront d'un enganya-tontos que mai, mai, ha fet res en profit de la Llibertat i del poble; ens referim a n'en Lerroux, símbol de la burgesia i del despotisme més descarcat, aquests subjectes, diem, fa uns quants dies que van pels cassinets, o capelletes aont encara s'hi adora per vergonya del Progrés al representant del centralisme, al butxí de les societats obreres de resistència, el perseguit per estafa Aleandro; i allí pretenen fer creure qu'ells, els lerrouxeros, (que representen la tirania) treballen per la llibertat de tots els presos polítics i demés ciutadans empresonats per delictes dits d'opinió. ¡Quin sarcasme! I diuen més: diuen que s'ha de remoure l'opinió per demanar al govern la supressió de la presó preventiva en els cassos i delictes ja esmentats. ¿Volen més barra, caballers? Els lerrouxeros, els que tenen per amo i senyor al home, que mentres s'apunyalava a la Llibertat en el Congrés de diputats d'Espanya, callà com un mort deixant que la llei de jurisdiccions s'aprovés sense la més petita protesta per la seva part, no tenen dret (i això ho sostenim) de venir ara a enganyar al poble predicantli precisament una llibertat que'l seu burgès, amo i senyor, se cuida d'enterrar junt ab els governs i diputats monàrquics.

Si avui's denuncia's processa i condempna ab més facilitat que avans es degut principalment a la nefasta llei de jurisdiccions, que repetim PASSA i s'APROVA sense la protesta d'en Lerroux, quefe de tots els saltimbanquis que predican lo que no creuen.

A ratos perduts també parlan d'humanitat. Ja'n parlem de la humanitat lerrouxera, d'aquesta humanitat que'ls ha portat a les reixes de la presó a insultar a infelissos presos; d'aquesta humanitat que'ls ha fet riure interiorment quan han vist que pel mon s'escampava la trista fama de que a Barcelona la vida hi era impossible, i la seguretat personal sense garantia. Aquesta humanitat que l'han patentada no tenint ni una sola paraula de condol, al contrari, no més que paraules grolleres i insultants pels innombrables companys nacionalistes els qui pel seu amor precisament a la Llibertat, s'han vist empresonats els uns, desterrats els altres; no respectant sisquera'l dolor de llurs famílies, esposes o filllets dels qui per no ésser víctimes de la tirania regnant hagueren de passar les fronteres. I a qué seguir? Qué representa'l lerrouxisme? donchs REPRESENTA LA REACCIÓ, LA FARSA, L'IGNORANCIA, L'ESCLAVITUT DELS CATALANS. Per lo tant els lerrouxistes no tenen dret a posarse en sa boca les paraules per nosaltres sagrades i defensades de *Democràcia, Llibertat, Humanitat*, perquè al ferho les profanen. ¡Companys! els que com nosaltres desitgeu que la Justícia regni en tota la Humanitat quan senti'u a n'aquests súbdits del burgès Lerroux parlar de *llibertat*, controverti'u, i us convencereu que darrera les seves paraules hipòcrites hi apareix ab tota nuesa l'esperit inquisidor del esbirro Torquemada.

¡Prou cinisme!

Estudi social

Tot lo d'eix mon té la seva lògica i raó de ser, tot lo qu'es ordre en la vida del home, està supeditat a tot estudi analític, i d'ell ne poden sortir conseqüències favorables al home. Mireu les coses baix l'aspecte que volgueu, que sempre, entre elles, hi trobareu justificat aquell concepte de la veritat ordenada per la raó indiscutible de la marxa segura de les coses justes, aquelles que res no logra en que siguin desmentides, a pesar de les conveniències filles d'una organització social qu'es la negació en la vida de les coses.

La lluita per la existència es avui dia'l problema més trascendentalíssim, i de més funestes conseqüències. Que la vida, aquesta acció per-

fecte del ser humà, sigui un problema, mireusho baix el punt de vista que més us acomodi, es la vergonya més gran que sobre l'actual humanitat pesa.

Tot ser orgànic té dret a viure, quan natura l'ha fet accionar, li ha presentat davant seu, l'esplendides de la seva obra, i lo ha justificat en ella, que l'element de vida, sols implicava en ell un fet d'acció directe, l'treball; completament indispensable, en la vida dels homes.

Totes les qüestions capitalíssimes avui dia, son aquelles qu'entran directament en l'ordre econòmic. Totes les lluites modernes tenen per finalitat, l'equilibri del dret a la vida. Totes aquelles altres lluites que son ordre en la vida política, quins fins es cercar una organització més o menys harmoniosa, en tots aquells conjunts col·lectius sociables, no son altre cosa que petits incidents sense importància, que res resolen en benefici del individu. Partint donchs d'aquest principi, trobarem sempre justificada, la raó de ser d'aquelles qüestions qu'interessen directament al home.

Afirmem i justifiquem en conseqüència, donem a totes les coses el valor natural que les afirma i allavors analisem en tots els ordres, no deixant mai de banda aquell esperit que les informa, i trobarem un desconcert inarmònic, en res justificable, que será la base en que's fundamenta l'actual estat de coses.

¿Quin concepte primordial d'amor al home, pot tenir una societat embrutidora i malejada per costums estúpides, hont la raó, va aparellada ab la conveniència, i'l sentiment està supeditat a la hipocresia, i que res no logra en fer enterir els cors endurits per l'ambient d'un medi especial, creat per la indiferència sistemàtica en totes les primordials coses que d'aprop o de lluny interessan al home?

Es inútil cercar aquella coordinació d'idees en el pensar col·lectiu, per armonisar les coses, que la transfiguració en la consciència humana, ha portat una desorientació en les apreciacions justes, que n'ha vingut aquesta desnivellació econòmica, que porta aparellada una lluita interminable, de resultats funestos, per la vida en tots els ordres.

No aixequem mai la veu en protesta, sigueu sumisos, deixeu qu'una part de l'humanitat absorbeixi a l'altre. Si teniu una idea lluminosa, deixeu-la que mori en flor, que la seva vitalitat, de res valdria, davant la indiferència i estupiditat dels qui tindrien obligació en escoltar-la i practicar la bondat d'ella.

Sembla que'l mon hi estigui fet a posta per les grans iniquitats i injustícies, per això's superhombres abundan, i'ls despreocupats viuen.

L'individualisme, aquesta hermosa concepció que en el terreny moral afirma al home, es interpretat en sentit exclusivista, i heus aquí la gran farsa de la vida, l'observació i acaparament en el terreny econòmic, la crisi en conseqüència portant la desnivellació en les coses reguladores de la vida, i entre mitx de tot, la lluita per la existència aniquilant al home, que si un moment el sentiment niava en son cor, ja l'odi's cuida llavors que la bestia's manifesti.

L'armoniació de les coses, depent principalment de la cultura, i com qu'avui aquesta no's dona a conèixer per la seva puresa de principis, no es estrany que l'humanitat, bojament i estupidament esgarriada, hagi de contemplar, com una part d'ella, confradiu les disposicions de l'altre, l'odi exteriorisante com a brutal acció del home bestia, anulada tota forsa concient, manifestada per la voluntat quan acciona lliure: i ben dirigida, combatuda per sistema, i per despit, tota idea lluminosa que porti en sí el sagell especial d'honrada orientació ben definida, i es natural donchs que esdevingudes les coses en eix terreny, la lluita sigui interminable, i subsisteixi brutal l'odi de classes, sense esperances de veure un dia, com l'amor dels homes, extingeix les passions enverinades per una mala entesa organització social.

La vida avui es un problema, i mentres això subsisteixi, a pesar de les seves contradiccions funestes, mai els homes viuran enllassats per l'amor qu'enlaira'ls cors ab sentiments qu'endolseixin les penoses cargues de la vida.

Treballar donchs per la gran i noble idea del poble viure, es afirmar la pensa del home concient que sols lluita per la dignificació de la humanitat que sofreix rebent les conseqüències d'una organització social desgavellada, que sols beneficia als pocs, establint diferències que son un mal, perquè l'harmonia regni entre'ls homes.

Tot lo que sigui apartarse d'eixa, que'n diríem feina positiva, será, lo que vulgarment se'n diu, donar carn al llop; un passatempis indigne entre'ls homes, ja que tenen missions especials que cumplir en la vida, missions indispensables per arribar, en graduació perfecta, a l'absoluta armonia de les coses.

AGUSTÍ PEDRET I MIRÓ

Del meu calaix

Sobre ortografia:

Que'm perdoni el lector la meua inmodestia... Jo he estudiat profundament l'idioma català, lo que vol dir que quan l'escriu o'l parlo o be exposo la meua opinió sobre'l mateix, ho faig ab una convicció, ab el coneixement complet, ab aquella conveniència seguretat adquirida en l'estudi. Això, (sense comptar que domino les difícils gramàtiques francesa i anglesa) crech que'm permet poguer entrar en les següents disquisicions.

Prengem una publicació catalana qualsevolga i no'n's caldrà pas examinarla ab molta atenció per veurehi tot seguit una horrorosa serie de garrafals. Els termes hi son molt sovint confosos i les paraules mal escrites.

Posem per exemple aqueixes dugues frases: «¡Qui sab, pod ser sí!» o be aquesta altre: «No hi cab cap dubte» que veurem a ben segur escrites de la següent manera: Qui sap, pot ser sí! — «No hi cap cap dupte.»

Ara jo'm pregunto per qué s'escriu qui sab i no hi cab ab p i no ab b essent com son aqueixes dugues paraules les radicals dels verbs *cabre i sab-er* com *pod* es la radical del verb *pod-er*? *Sab-la, sab-rém, cab-la, cab-rá, pod-la, pod-rá* etzétera. Ademés al respectar les radicals del verb evitem confusions i aixís tenim que *pod*, tercera persona singular present d'indicatiu del verb *poder*, no's confon ab *pot* de confitura, substantiu, com *cab* del verb *cab-er* no's pod confondre tampoch ab el substantiu *cap*, la testa.

La paraula *dubte* de les frases que he posat més amunt per exemple, deu ésser escrita ab b i no ab p ja qu'ella vé de l'antic francès *doubter*, dubtar, i del llatí *dúbito*, dubte.

Pod dirse donchs qu'en l'ortografia que s'acostuma usar les radicals son casi sempre tergiversades i els derivats destruïts. No tenen fi ni compte els vocables que's fan termenar erroneament per *c ó ch* contrariament a llur derivació. En aquest cas se troban: *cárreg, ofég, fástich, sed i buid* (que no's deu confondre ab els números *set i vuit*) i una infinitat més que no's fa possible enumerar.

No es donchs ben llastimós i deplorable que s'escrigui tan péssimament quan ab un xich de compte se podrien esmenar els errors i apariar les faltes?

Jo convido als nacionalistes catalans a contribuir a n'aquesta obra meritoria de reformar l'actual detestable ortografia purificant l'idioma, car no tot ha d'ésser política...

ZENGOWISKY.

Un invent humanitari

Avui qu'en plena civilització sembla que s'estalonen els uns als altres els invents per destruir a l'humanitat, es verament consolador veure com dos fills del poble, d'aquells que ocupen el lloch més humil dintre la societat, després de llarchs afanyes acaban de presentarun enginyós aparell de navegació que te la doble utilitat de servir per *sport* en els banyistes i de salvament en cas de naufragi.

Atentament convidats per l'inventor En Pere Gené i'l constructor En Raymond Freixas, tinguerem el gust d'assistir a les proves oficials de l'esmentat aparell que's celebraven davant de la platja del establiment anomenat «La Deliciosa» el dimecres dia 7 del corrent. Per cert que la mar estava un bon xich picada, no essent això obstacle per que l'obrer Gené, l'inventor, se fiqués coratjosament mar endins maniobrant ab l'aparell a sa voluntat en totes direccions quedant tots els allí presents admirats de lo senzill i enginyós de dit aparell, el quin no dubtem se popularisarà ràpidament ja que reuneix totes les condicions desitjables de comoditat, elegància i seguretat, poguent una persona sense saber ni poch ni molt de nedar dirigirse en totes direccions encar que sia contra corrent.

L'aparell es de fusta ab jochs i aplicacions de ferro i altres metalls. Consisteix en un salvavides que, obrintse per la meitat, se col·loca al voltant del cos subjectantse ab un cinturó per que quedi ficso al punt convenient. Frente'l cos hi van un joch de ballestes que al obrirse fan lliscar unes pales sobre l'aigua al davant de tot i al tancar-se s'arrapen aqueixes al aigua servint de punt d'apoio per que'l cos vagi avançant.

Tant l'inventor Sr. Gené com el constructor Sr. Freixas, que ab tant cert ha construït l'aparell foren molt felicitats per el nombrós públic, allí congregat, entre'l quin i abundavan els periodistes. Per cert qu'entre aqueixos hi havian dos periodistes *forasters* que ab tot trobaven taps i un d'ells fins tenia la *gracia* de fer xistes mortificants per l'inventor. Es clar com que's tractava d'un invent d'obres, no hi hagué'l sos-

pirat *gaudeamus* i'ls pobres *chicos* se feien passar la gana ab inconveniencies de mal gust. Quan menos hagueran quedat més satisfets si hi haguessin hagut un espectacle. Per exemple que haguessim hagut de treure al inventor mitx ofegat.... Ah *hidalgos*, *hidalgos*.

Qüestions obreres

REPLICA

Habem de contestar al senyor Puig en son remittit de la passada setmana. Diu ell que després d'una treballadora interina per faltes en el treball i per dormir; fals de tota falsetat es lo de les faltes, ja que mai per res l'hagueren d'avisar i en quant al dormir no es cert tampoch, car no pot dirse dormir el lluitar contra una passió de somnolència en aquestes calors d'estiu. Per lo demés ens afirmem en lo dit en aquella *metrallada* que apar degué couer molt als senyors Puig i Pepet, i si es cert que ara no son 50 les treballadores despachades, ho eran dos setmanes enera quan ferem la protesta. Encara restan una quinzena en vaga i en cambi tres o quatre de noves han entrat a la fàbrica. El senyor Puig que no volgué rebre en sa casa a una comissió de treballadores alegant que'ls assumptes de la fàbrica els devia resoldre el senyor Pepet, qu'ell ja prou feina tenia ab lo del despatx o magatzem, se posa en contradicció al defensar coses de fàbrica, a no ser que influit estigui per les paraules de Setmana Santa i fets de Carnaval del senyor Pepet. Contra lo afirmat pel senyor Puig, el Director i Encarregat en alta fàbrica no deixa cantar ni parlar, i siquera, i fins a les treballadores no'ls es dable ajudar-se mútuament en cas d'alguna trencada o cosa per l'estil. I fins arriba al extrem el senyor Pepet que renya a les treballadores si, estant parat, pretenen enrahonar. Això sí, ho fa ab bons modals, ab procediments jesuítichs, creient sens dubte que'ls treballadors son uns ignorants o estúpits.

Es molt llarg el capítol de càrrecs que podríem formular, principalment contra'l senyor Pepet, ja que l'encarregat com a bon Jan que sembla, sols resulta fidel executor de les ordres del primer; empró dient el senyor Puig, que no vol més discutir i dona la qüestió per acabada, nosaltres aprés d'aquest escrit, també li donarem, manifestant empró que no ha sigut el desitx de tornar a la fàbrica inquisitorial lo que'ns ha mogut, sinó el posar de relleu les bones qualitats que reuneix el senyor Pepet per inquisidor i el senyor Puig per burgès. A més ara s'ha sapigut qu'era l'amo de la fàbrica (cosa que ja sabíam) contra lo manifestat pel senyor Pepet en son discurs-sermó al afirmar que d'aquella fàbrica no se sabia qui era l'amo, que aixís podia esser el Governador, com el Capità General, una Junta de Magnats, etc., etc.

La culpa es massa negra, que ningú la vol, senyors Puig, Pepet i companyia, mes nosaltres que creiem posseir la veritat estimariem tinguessen la bondat d'acabar aquesta qüestió ab un careig i davant de persones imparcials o be s'ometre'l fallo a un tribunal d'arbitratge. Si de vostres es la raó la podrán proclamar alta, ben alta, si es nostra, com n'estem persuadides podem fer lo mateix. Aquesta redacció'ls posará en antecedents per tenir lloch l'acte i si aixís no es, sapiga tot el Camp de l'Arpa, hont radica l'aital fàbrica, sapigan les actuals trevalladores de la mateixa, velles i noves, sapiga Barcelona tota, que habem lluitat per la raó i la justícia, que les que habem inaugurat aquesta polèmica en les planes d'aquest valent setmanari i a quin ll'n donem les més chorals mercès per tant franca acullida, som treballadores que no'ns sabem subjuagar, que, ni beates ni renegades, sabem cumplir ab nostre deber i volem que amos, directores i encarregats compleixin aixís mateix les lleis socials i humanes.

Repetim, ab aquesta réplica queda acabada la polèmica, quedant en peu nostras afirmacions, callantne més de quatre per consideració i humanitat; mes nostre goig fora'l careig o tribunal dit, aixís resplandiria la justícia, aixís sabria tothom qui té la raó, encara que ha de ser molt tonto qui no ho endevini.

La camama del assassinat

ESCENES TRAGI-CÓMIQUES LERROUXERES

Don Lacandro ajassat en una hamaca i l'esclau ventantli les mosques. Una palmera i un lloro.

Don Lacandro.—Esto no puede continuar así. Del cerebro potente ha de brotar la llama deslumbradora que ciegue a la muchedumbre.

L'esclau.—¿Que desís, mi señor?

Don Lacandro.—Si; la masa estúpida comienza a impacientarse y podría ver claro. Hay que alimentar la estupidez.

L'esclau.—No vos acabo de entender del todo.

Lacandro.—¡Ven aquí animal! Ya no tendrías que ser catalanote...

Esclau.—Pardón mi señor. Como habláis como un libro, siempre me quedo a medias.

Lacandro.—(somrient) Bueno, bueno... Digo que es necesario hacer algo grande, algo fuerte y sonado que fije la atención de los esclavos en lo que a mí me convenga. ¿Comprendes?

Esclau.—Ah bamos, los quiere encerrar.

Lacandro.—Si, si... Esto no puede seguir así. Empezan a despertar y...

Esclau.—Ya, ya... podrían berle el latón.

Lacandro.—¡Comprendido! La situación es crítica. Por el horizonte avanzan negros nubarrones precursoros de la tempestad que puede descargar sobre mis espaldas. El ambiente huele a cloaca. El suelo un inmenso pudridero. La canalla revolcándose en el abyecto lodo de la reacción más asquerosa, del jesuitismo más cínico y falaz.

Esclau.—(obrint un pam de boca) Si... falás, falás... Lacandro.—Los jóvenes bárbaros empiezan a despertar de su letargo brutal. Los ciegos están a punto de ver. Los sordos van a oír. Los castrados sacuden su vergonzosa impotencia y comienzan a sentirse hombres. Todos, todos se atreven contra mí. Las más cínicas rameras de los lupanares más miserables convierten mis ex-dominios del Paralelo en antros de putrefacción abyecta y repugnante. Todo hiede, todo apesta, todo respira podredumbre, estercolero, inmundicia...

Esclau.—(sugestionat i caientli la baba) Si, si... amundicia, canyet...

Lacandro.—Hay que sanear la colosal Metrópoli. Mi salud lo reclama. (descordantse'l cinturón) ¡La patria lo exige! Estos miasmas deletéreos podrían contagiarme. La infección es portadora de la cangrena. La cangrena es la muerte. (saltant de la hamaca) Hay que proceder de firme; caiga quien caiga.

Esclau.—¿Que bais a hacer mi señor?

Lacandro.—Vas a verlo. Mañana celebramos un acto público. (ab misterio) Algo muy grave sucederá. Después... los esclavos chillarán clamando venganza... Los culpables serán ellos: la reacción, los jesuitas, los burgueses... ¿Comprendes?...

Esclau.—Ah... Sols muy bibo.

Lacandro.—Aun no he terminado. El apoteosis será colosal. La idea es magna y atrevida.

Esclau.—¿Que desís?

Lacandro.—Si... es de sensacional efecto. Tú serás el protagonista. Una escala de cuerda y dos tiros de revólver completarán el cuadro.

Esclau.—¿Dos tiros?

Lacandro.—Oh, no temas, serán con pólvora sola.

Tú los dispararás al aire y empezará a gritar como un loco, acudirá gente, guardias; tú dirás haber disparado a dos hombres que venían a asesinar me, y que habrán huido despavoridos... La escala de cuerda será testimonio de tus afirmaciones.

Esclau.—¿Una escala y una cuerda?

Lacandro.—No seas bruto. Una escala de cuerda como aquellas que salen en todas las novelas del inmortal Luis de Val.

Esclau.—¡Ah, ya! Aquellas que sirben para los rabitos de moncas y niñas enamoradas.

Lacandro.—Eso mismo. Tú la habrás colocado sin que nadie te vea y a los pocos momentos dispararás los dos tiros.

Esclau.—Bravo, Bravo. Habrá para alquilar sillas.

Lacandro.—Ahora, Silencio! Que nadie llegue a enterarse. Es menester obrar con cautela: va en ello mi fama, mis digestiones y mi honra.

Esclau.—¡Descansat mi señor!

Lacandro.—Conque ya sabes mi intento. Por la tarde en el teatro y por la noche aquí dentro.

Els nostres llegidors ja saben el final.

Un home mort. Dos ferits

Complot-comedia contra en Lacandro.

Els joves bárbaros i companyia empassantsho tot com a veraders xinos.

Els ciutadans de Barcelona tolerantho tot.

Quanta bestiesa, els uns!

Quina vergonya, pels altres!

Metrallades

Els sabis infecciosos del país de la Tramontana troben que es mal fet, que es poch patriòtic, que Barcelona pera defensarse dels seus butxins hagi anat a escullir a un *detective* anglès.

¡Qué exclusivistes!

El tristement célebre Quiménez Moya, aquell que mentres *merodeaba* per Barcelona no se atreví a contestar a METRALLA ab tot i fer el *hidalgo ridícul*, se ha permès faltar al respecte de nostre company Quintana desde un periòdic de Vilanova i Geltrú.

La nova cobardia d'en Quiménez no li surtirà be, perque nosaltres estem disposats a buscarlo fins a sota terra pera confondre'l i arrencar-li la careta allí aont sigui.

Naturalment ens posarem guants pera... no embrutarnos. Perque jho es tant de brut i xanxullero el tal Quiménez!

Llegim en «El Retroceso»:

«Porque se extrañan los solidarios que nosotros ahora no queremos la policía extranjera que han traído contra nosotros».

I després atgeix:

«¿Porqué se nos vigila ahora?»

Perque ja n'estem cansats de ser assassinats al mitx dels carrers.

¿Ho teniu entés gossos rabiosos atiat i protejits per la gent d'allí dalt?»

Traduim de «Le Matin», de París:

«La reina d'Espanya está novament en estat interressant. La jova sobirana, que'l to de Maig darrer deslliurá son primer fill, l'actual hereu del trono, (com es sabut la seva convalescencia, mercès a la seva vigorosa salut, fou molt rápida) sembla voler imitar a la seva illustre avia la reina Victoria d'Anglaterra, qui, de nou fills, ne tingué sis en un periode de set anys.»

Diu qu'anirem tant be...

Paraules pronunciades per en Lerroux en varis mitins:

«Yo soy un obrero como vosotros».

Paraules escrites en un «Retroceso» de la setmana passada:

El criado de Lerroux disparó...

¡Adeu, obrerochoo!...

Hem de rectificar la *metrallada* del nombre passat en que parlavem d'en Cleodardo donantlo per mort. No es cert. S'ens sorprengué en la nostra bona fe i aixís ho varem creure; ho confessem llealment. Ara resulta i per notícies autorisades podem afirmarho ab tota seguretat, qu'en Cleodardo dels signons encare belluga, i que tampoch es cert que marxés al Marroch. Ell prou ho va dir que volia anarhi i fins se va arribar a l'estació, pero ja en el tren tingué que baixar a corra cuita i entornarsen a casa a mudarse'ls pantalons. El seu *ardor bélico* havia explotat al pensar en els perills de la lluita ab los *infiels*. Aquests Cleodardos tenen una imaginació...

Els dos assassins apostats en el jardí de la torra d'en Lerroux, diu qu'estavan amagats sota d'una mata de farigola borda.

¡Ah, aixís si que ho crech!...

Si no sabessim com les gasta en *Lecandrito* pera en-gatussar a la remadeta qu'el segueix, ens creuríem que li ha agafat la mania persecutoria. En pochés dies, segons la *gasetta dels xinos*, tres sensacionals atentats. El primer, un projectil que resultá esser un suculent tomaquet; el segon, dos cándits assassins que penetraren ignocentment en el jardí de la seva torra i als que ningú pogué veure; el tercer, un intent d'envenenament seguit de vómits i mal de ventre, que segons males llingües se reduí a qu'en *Lecandrito* havia fet un dels seus més democràtics sopars ab tres ampolles de xampany per postres.

El destronat emperador del Paralelo no deu saber que fer per passar el temps i ara *estudia per víctima*. Si es aixís será qüestió de cantarli alló de la *Viejecita*:

Pobre Lacandrito

que delicadito,

cuanto tanto atentado

nos vas a meter!

Ens escriuen de Vilafranca del Panadés algunes coses tant *groixades* referentes al arcalde, que avans de comentarles ab forma deguda creiem del cas informarnos directament de la seva veracitat. Si la cosa s'ho val, ja poden comensar a riure'ls Vilafranguins, donchs prometem fer feins llarga i la mar de divertida.

El Sr. Giner de los Rios ens fa sapiguer, que havent complert 60 anys se retira del Municipi barceloní.

Ens n'alegreu moltíssim; al mateix temps ens fa sapiguer que continua essent tant lerrouxista com sempre. Es a dir tant enemic de Barcelona i de Catalunya com sempre ha sigut el Sr. Giner de los Rios, malgrat ho hagi volgut dissimular en certes, ocasions ab fingiments e hipocresies.

Que consti.

Segons llegim en la *Gazeta de les boies* ha quedat constituída a Barcelona una agrupació titulada «La Kábila» de la que forman part el salvatjista Villalobos, el filósof de secá León Juver, el retóric cursi Emilianio i altres fracassats per l'estil.

Segons noves que procurarem indagar si son certes, el primer acte de «La Kábila» lerrouxista de Barcelona ha sigut telegrafiar al soldá Abdelaziz la seva incondicional adhesió, fentli ofrena de dos anyells que segurament haurán sigut escullits entre els mellors de la remada lerrouxera.

El dimars passat varem sentir a dos subjectes, l'un *empleado de Hacienda* l'altre *recaudador de contribuciones*, que deían que'ls de «El Progreso» son *gente democrática y republicana*.

¡Quants en va deixar el rei Herodes!

La cafreria lerrouxiana torna a fer de les seves.

Se veu que no volen esser menys que'ls seus germans del Marroch.

Diem aixó perque ja passa de mida les salvatjades que cometen.

Saben per exemple que's ballan sardanes al Park, donchs cap allí van els cafres a destorbar les sardanes, saben que se'n ballan a la Plassa Nova, donchs cap allí a fer la... bestia, ab posats i gestos indecents, i paraules impropies de persones civilisades.

Sense anar més lluny, l'altre dia en ocasió de celebrar la seva festa tradicional els vehins de la plassa esmentada, s'hi presentaren una taifa d'aquests incivilisats volgient interrompre, el ball típic, el més hermós i democràtic de tots els balls de la terra, la sardana.

Es tant l'odi que'ls han infiltrat contra Catalunya i les seves costums, que'ls portan fins a burlarse de la nostra llengua, de la nostra música i de les nostres dances.

I aixó ha d'acabar, es necessari que tots els catalans dignes, se preparin llealment i refusin i fassin corre a n'aquests cafres ab arguments contundents.

Nosaltres aixís pensem ferho.

S'han celebrat dos mitins contra la nova policia (que no sabem si será bona o dolenta perque encare no ha comensat a funcionar); el primer mitin tingué de suspendres per la intolerancia dels elements lerrouxeros que ocasioná un mort i dos ferits. El segon se feu ab tota tranquil·litat, els oradors se desferen contra la policia nova que Barcelona se ha vist obligada ha crear per garantir la seva vida, davant la inutilitat de la vella policia. Aquests mitins SUPOSAN DESCARADAMENT un vot de gracies a la policia vella que fins avui hem disfrutat, aixó es, un vot de confiansa a n'en Tresols, Memento i demés companys que encare no han pogut trobar la pista dels veraders autors de les bombes i que tant s'han distingit (sobretot el primer) en la terrible tragedia de Montjuich i en la persecució de obrers, tots plegats.

La policia vella no hi veu de cap ull de contenta.

En aquests mitins no s'ha admés controversia lo que prova que la democracia dels seus organiadors i dels oradors que hi prengueren part se troba, si fa o no fa, a l'alsada del *betum*.

¡Quánta farsa! Ens agradaria sapiguer qui paga.

I apropósit d'aixó:

Se'ns diu que a la sortida del primer mitin que's celebrá contra la policia que Barcelona ha creat pera defensarse, mitin que s'acabá ab sanch, una colla d'estúpits se dirigiren cridant *Abajo el inglés, Vivan las caenas*, al carrer de S. Honorat, quan tot d'una trobaren pel camí al célebre Tresols, el qual fou objecte d'una calurosa ovació per part d'aquells infelissos.

Segurament per lo molt que ha fet en Tresols a favor de la classe obrera.

¡I que clara que's veu la farsa!

Ha sigut condemnat pel Tribunal Suprem l'ex-director de *La Tralla* per la publicació del article *Era Castellana*.

Aquest se publicá a Barcelona i com a satisfacció al poble *La Tralla* desaparequé per no tornar a aparixer mai més.

A Madrid s'ha publicat un article cent vegades més indecent que el *Era Castellana* titolat *Era Catalana*.

L'autor del canalla article, segons noves, no ha sigut encara processat i segueix insultant als catalans de la manera que li dona la gana.

Sense comentaris.

NOVES

—Al objecte de poguer ressenyar com se mereix la nostra excursió de propaganda deixem per la próxima setmana la continuació de la «Embusteria en marxa» poguent dir que será sumament interessantíssima.

—El dia 31 del corrent mes d'Agost se celebrará la vista de la causa que per suposat delictes d'ofensas a l'integritat de la Patria se segueix sobre nostre company en Primitiu Quintana, autor del article «Espigolant» insertat a METRALLA en el nombre 8 del 5 d'Abril del present any.

De la defensa de nostre company se n'ha encarregat l'eloqüent abogad i diputat a Corts, en Joseph M.ª Vallés i Ribot.

—El Diputat Provincial i eloqüent orador En Baldomer Tona s'ha encarregat de la defensa de la causa que's segueix contra'l nostre company Pelegrí Llangort per suposats delictes contra la integritat de la nació española.

Endavant les atxes.

—L'establiment de sastreria «L'Estisora» situada al carrer Major de Gracia ens ha remés uns quants bons valits cada un d'ells per un pá, una lliura d'arrós i una lliura de mongetes, que havem repartit entre families verament necessitades.

En nom propi i dels favorecuts donem al nostre remitent moltes mercès, desitjantli que per molts anys pugui fer tan bones obres.

—En el «Centre Nacionalista Republicá» del Passeig de Gracia ballen sardanes.

Per are no se sab que tingan cap més projecte.

—La honorable «Unió Catalanista» te en projecte la celebració de dos grans mitins, un a Das (Cerdanya) i un altre a Puigcerdá.

—Per motius de salut el nostre company Giralto no pogué pendre part en l'excursió de propaganda Nacionalista a les comarques del Ripollés i Vall de Ribas.

—Hem rebut el programa de la Festa Major que la vila d'Isona celebrará en els dies 8, 9, 10, i 11 del vinent Setembre. A jutjar pel variat i atraient nombre de festes anunciades creiem que la festa d'enguany resultarà una de les més lluides i concorregudes que s'han celebrat en l'hermosa vila lleidatana.

—Ens interessa rectificar un erro dels caixistes. En el nombre passat al parlar de l'hermosa ópera d'en Puccini, «Madame Butterfly», apareixé'l nom d'en Mascagni com a autor de la susdita ópera. Res, un lapsus del caixista que preguem als nostres llegidors se serveixin dispensar.

Avis d'Administració

Preguem a les entitats que tinguin obertes llistes per cubrir els gastos dels processos que sobre nostres companys pesan, tinguin la bondat de remetre'ls com més aviat millor.

SUSCRIPCIÓ

Les fortes persecucions de que som objecte ens obliga a recordar als nostres amichs que METRALLA té oberta una suscripció per cubrir els gastos a que donen lloch els diferents processos que sobre nosaltres pesan.

Suma anterior: 353'40 pessetes.

S. V., 2 p.—Joan Gotha 1 p.—Pere Arará 0'50 p.—Pere Gisbert, 0'50 p.—Joan Paratje, 0'15 p.—Ramon Pons, 2 p.—Un Brucata, 2'00 p.—Isidre Arnau, 1'00 p.—Miguel Torrent, 1'00 p.—Joan Sau, 1'00 p.—Varis socis del Avenc Nacionalista de Caldas de Montbuy, 10'00 p.—A. Oliva Oliva, 1 p.—E. Cortinas, 0'50 p.—J. M., 0'50 p.—A. Torres, 0'25 p.—J. Rosinyol, 0'25 p.—Del Centre Nacionalista Republicá de Gracia: Agustí Folch Font, 2'00 p.—Manel Mer, 1 p.—Joseph Vallés, 2 p.—Joseph Miquel, 1 p.—Miguel Vidal 0'25 p.—Agustí Font 0'25 p.—Jaume Malagarriga, 0'25 p.—Joseph Rovira, 1 p.—Joseph Vidal, 0'50 p.—Mariano Sallés, 0'25 p.—Joseph Sallés, 0'25 p.—Un soci 0'25 p.—Un Catalá 1'00 p.—B. F., 0'10 p.—G. B., 0'10 p.—F. J., 0'10 p.—J. G., 0'20 p.—R. B., 0'10 p.—E. M., 0'25 p.—J. S., 0'50 p.—P. T. V., 5 p.

Total: 393'40 pessetes.

(Segueix oberta la suscripció)

Imp. J. Horta.- Barcelona